

בְּכֹל דָּרָא וְדָרָא לְעֵלְמָא. כְּמָה דְאַזְמִין לְאַבְרָהָם.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכֹל דּוּר וְדוּר לְעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁהַזְמִין אֶת אַבְרָהָם.

השלמה מההשממות (סימן יז)

השלמה מההשממות (סימן יז)

וּמְנָא חֲדָא נִפְק רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחֲמָא (וְחָא) עֵלְמָא דְחֻשְׁיָךְ וְאַפִּיל וְאַסְתַּתְּמָה נְהוּרִיה. אָמַר לִיה לְרַבִּי אֶלְעָזָר, תָּא וְנַחְזִי מָה בְּעֵי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד בְּעֵלְמָא. אָזְלוּ וְאַשְׁפַּחוּ חַד מְלֶאכְא דְדָמִי לְטוּרָא רַבְרָבָא וְאַפִּיק תְּלַתִּין שְׁלֵהוּבִין דְנוּרָא מְפוּמִּיה. אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן מָה אַתְּ בְּעֵי לְמַעַבְד. אָמַר לִיה בְּעֵינָא לְמַחְרַבִּיה לְעֵלְמָא בְּגִין דְלֹא שְׂכִיחִי תְּלַתִּין זַפְאִין בְּדָרָא דְהָכִי גְזַר קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל אַבְרָהָם דְכָתִיב (בְּרֵאשִׁית י"ח) הֵיוּ יְהִיָּה בְּגִימְטְרִיא תְּלַתִּין.

פַּעַם אַחַת יָצָא רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרָאָה (וְרָאָה) שֶׁהָעוֹלָם חֲשׂוֹף וְאַפִּיל וְנִסְתָּם אֹרֹחַ. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, בַּא רָאָה מָה רוּצָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת בְּעוֹלָם. הִלְכוּ וּמְצְאוּ מְלֶאכֶּה אֶחָד שְׂדוּמָה לְהַר גְּבוּהָ וּמוֹצִיא שְׁלִשִׁים שְׁלֵהָבוֹת מִפִּיו. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, מָה אַתָּה רוּצָה לַעֲשׂוֹת? אָמַר לוֹ, רְצוֹנִי לְהַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם, מִשׁוֹם שֶׁלֹּא נִמְצָא שְׁלִשִׁים צְדִיקִים בְּדוּר, שְׁכָף גְזַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל אַבְרָהָם, שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית י"ח) הֵיוּ יְהִיָּה, בְּגִימְטְרִיא שְׁלִשִׁים.

אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמַטוּ מִינָךְ, זִיל קַמִּיה קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַיְמָא לִיה, בְּר יוֹחָאי שְׂכִיחַ בְּאַרְעָא. אָזְל הַהוּא מְלֶאכְא קַמִּיה דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַמַר לִיה, מְאָרִיָּה דְעֵלְמָא גְּלִי קַמָּךְ מָה דְאַמַר לִי בְּר יוֹחָאי. אָמַר לִיה קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זִיל אַחְרַבִּיה לְעֵלְמָא וְלֹא תִשְׁגַּח בְּבַר יוֹחָאי.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּבַקְשָׁה מְכַף, לָךְ לִפְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאַמַר לוֹ, בְּר יוֹחָאי מְצוּי בְּאַרְץ. הִלָּךְ אוֹתוֹ מְלֶאכֶּה לִפְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאַמַר לוֹ: רַבּוֹן הָעוֹלָם, גְּלוּי וְדוּעַ לִפְנֵיךְ מָה שְׂאַמַר לִי בְּר יוֹחָאי? אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: לָךְ תַּחְרִיב אֶת הָעוֹלָם וְאֵל תִּשְׁגִּיחַ בְּבַר יוֹחָאי.

בַּר אַתָּא חֲזִייה רַבִּי שְׁמַעוֹן לְמֶלְאכְא אָמַר לִיה אֵי לֹא תִיזִיל, גּוֹזְרָנָא עֲלָךְ דְלֹא תִיעוּל לְשַׁמְיָא וְתַהוּי בְּאַתַּר עֲזָא וְעֲזָאֵל וְכַד תִּיעוּל קַמִּיה קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִימָא לִיה אֵי לִית תְּלַתִּין זַפְאִין בְּעֵלְמָא לְיַהוּוֹן עֲשְׂרִין דְהָכִי כְּתִיב לֹא אֶעֱשֶׂה בְּעַבּוּר הָעֲשָׂרִים וְאֵי לִית עֲשָׂרִים לְיַהוּוֹן עֲשָׂרָה דְהָכִי כְּתִיב לֹא אֲשַׁחִית בְּעַבּוּר הָעֲשָׂרָה וְאֵי לִית עֲשָׂרָה לְיַהוּוֹן תְּרִין דְאַיְנוּן אָנָּא וּבְרִי, דְהָכִי כְּתִיב (דְבָרִים י"ט) עַל פִּי שְׁנַיִם יָעִידִים יְקוּם דְבַר, וְאֵין דְבַר אֶלָּא עוֹלָם דְכָתִיב (תְּהִלִּים ל"ג) בְּדַבַּר יְיָ שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ. וְאֵי לִית

בְּשַׁבָּא, רָאָה רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶת הַמְּלָאכֶּה. אָמַר לוֹ: אִם לֹא תִלָּךְ, גּוֹזְרָנִי עֲלִיךְ שְׁלֹא תִכְנַס לְשַׁמַּיִם, וְתַהוּי בְּמָקוֹם שֶׁל עֲזָא וְעֲזָאֵל, וְכִשְׁתִּכְנַס לִפְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָמַר לוֹ, אִם אֵין שְׁלִשִׁים צְדִיקִים בְּעוֹלָם - שְׂיַהֲיוּ עֲשָׂרִים, שְׁכָף כְּתוּב: (בְּרֵאשִׁית י"ח) לֹא אֲשַׁחִית בְּעַבּוּר הָעֲשָׂרִים. וְאִם אֵין עֲשָׂרִים - שְׂיַהֲיוּ עֲשָׂרָה, שְׁכָף כְּתוּב: לֹא אֲשַׁחִית בְּעַבּוּר הָעֲשָׂרָה, וְאִם אֵין עֲשָׂרָה - שְׂיַהֲיוּ שְׁנַיִם, שְׁהֵם אָנִי וּבְנִי, שְׁכָף כְּתוּב: (דְבָרִים יט) עַל פִּי שְׁנַיִם שְׁנֵי ה' שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ, וְאִם אֵין שְׁנַיִם -

עִידִים יְקוּם דְבַר, וְאֵין דְבַר אֶלָּא עוֹלָם, שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים לג) בְּדַבַּר

תְּרִין, הָא אֵית חַד וְאַנָּא הוּא דְכַתִּיב (משלי י')
וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם.

בְּה שְׁעָתָא קָל מִן שְׂמִיָּיא נָפֵק וְאָמַר, זַכָּאָה
חֹלְקָא רַבִּי שְׂמַעוֹן. דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
גָזַר לְעִילָא וְאֵת מַבְטַל לְתַתָּא בּוֹדָאי עֲלָךְ
אֲתַמַּר (תהלים קמ"ה) רְצוֹן יִרְאוּ יַעֲשֶׂה: (עד כאן
מההשמות)

פְּתַח וְאָמַר, (שמואל ב כג) מִן הַשְּׁלֵשִׁים הֵכִי נִכְבַּד
וְאֵל הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָּא וְגו'. מִן
הַשְּׁלֵשִׁים הֵכִי נִכְבַּד, אֵלִין אַנּוּן תְּלַתִּין
צַדִּיקִים דְּאַזְמִין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלְמָא
וְלֹא יִבְטַל לִוְן מַנְיָה. וּבְנֵיהוּ בֶן יְהוּדָע כְּתִיב
בִּיה מִן הַשְּׁלֵשִׁים הֵכִי נִכְבַּד אִיהוּ חַד מַנְיָהוּ.
וְאֵל הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָּא. דְּלֹא שְׁקִיל לְתַלְתָּא
אַחַרְנִין דְּעֵלְמָא קָאִים עֲלֵיהוּ. וְאֵל
הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָּא. לְמַהוּי בְּמַנְיָנָא כַּחַד
מַנְיָהוּ. בְּאַנּוּן תְּלַתִּין זַכָּאִין זָכָה לְמִיעַל
בְּחוּשְׁבָּנָא, אַבְל וְאֵל הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָּא, דְּלֹא
זָכָה לְאַתְחַבְּרָא בְּהוּ וּלְמַהוּי עִמְהוּן בְּחוּלְקָא
חַדָּא. יְהִי"ה, כְּמַה דְּתַנְיִן תְּלַתִּין הָוָה. וּבְגִין
כְּךָ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַכִּיָּה בְּאַנּוּן תְּלַתִּין
צַדִּיקִים.

תָּא חֲזִי, אָמַר לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאַבְרָהָם זַעֲקַת סְדוּם וְעַמּוּרָה כִּי רַבְּהָ,
דְּהָא סְלִיקַת קְדָמִי מַה דְּאַנּוּן עֲבָדִין לְכָל
עֵלְמָא, דְּכָל עֵלְמָא מְנַעֵי רַגְלֵיהוּ דְּלֹא לְמִיעַל
בְּסְדוּם וְעַמּוּרָה דְכַתִּיב, (איוב כח) פָּרַץ נַחַל מַעַם
גַּר הַנְּשֻׁפְּחִים מִנִּי רָגַל דְּלוּ מְאַנּוּשׁ נַעוּ. פָּרַץ
נַחַל מַעַם גַּר, פָּרַצָה הָוָה פְּרִיץ נַחַל לְאַנּוּן בְּנִי
עֵלְמָא דְּעָאלוּ לְתַמָּן. דְּכֻלְהוּ דְּחַמָּאן לְמֵאן
דְּהוּוּ יְהִיבִי לְמִיכַל וּלְמִשְׁתֵּי לְבַר נֶשׁ אַחַרָּא,
שְׂדֵיין לִיה (בְּנִיבְרִי דְּנַבְרִי) בְּעוּמְקָא דְּנַהֲרָא, וְאִיהוּ
דְּנֻטִּיל לִיה הֵכִי נָמִי.

הָרִי יֵשׁ אֶחָד, וְאַנִּי הוּא, שְׁכַתּוּב
(משלי י') וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם.

בְּאוּרְתָהּ שְׁעָה יֵצֵא קוֹל מִשְׁמַיִם
וְאָמַר: אֲשֶׁרִי חֹלְקָא רַבִּי שְׂמַעוֹן,
שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר לְמַעְלָה
- וְאַתָּה מַבְטַל לְמַטָּה. בּוֹדָאי
עֲלֶיךָ נְאֻמַּר (שם קמ"ה) רְצוֹן יִרְאוּ
יַעֲשֶׂה: ע"כ מֵהַהֲשַׁמְטוֹת.

פְּתַח וְאָמַר, (שמואל ב כג) מִן
הַשְּׁלֵשִׁים [הֵכִי] נִכְבַּד וְאֵל
הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָּא וְגו'. מִן
הַשְּׁלֵשִׁים [הֵכִי] נִכְבַּד - אֵלוּ הֵם
שְׁלֹשִׁים צַדִּיקִים שְׂמַזְמִין הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם וְלֹא יִבְטַל
אוֹתָם מִמֶּנּוּ. וּבְנֵיהוּ בֶן יְהוּדָע
כְּתוּב בּוֹ מִן הַשְּׁלֵשִׁים [הֵכִי]
נִכְבַּד, הוּא אֶחָד מֵהֶם.

וְאֵל הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָּא - שְׁלֹא
שְׁקוּל לְשַׁלְשַׁת הָאַחֲרִים
שְׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם. וְאֵל
הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָּא - לְהִיּוֹת בְּמַנְיָן
כְּאַחַד מֵהֶם. עִם אוֹתָם שְׁלֹשִׁים
צַדִּיקִים זָכָה לְהַכְּנֵס בְּחֻשְׁבוֹן,
אַבְל וְאֵל הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָּא, שְׁלֹא
זָכָה לְהַתְּחַבֵּר עִמָּם וּלְהִיּוֹת
עִמָּהֶם בְּחֵלֶק אֶחָד. יְהִי"ה, כְּמוֹ
שְׁשִׁנִּינוּ שְׁלֹשִׁים הוּא, וְלִכְּן
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרַךְ אוֹתוֹ עִם
אוֹתָם שְׁלֹשִׁים צַדִּיקִים.

בָּא רְאָה, אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְאַבְרָהָם, זַעֲקַת סְדוּם וְעַמּוּרָה
כִּי רַבְּהָ, שְׁהָרִי עֲלָתָה לְפָנַי מַה
שָׁהֶם עוֹשִׂים לְכָל הָעוֹלָם, שְׁכָל
הָעוֹלָם מוֹנְעִים רַגְלֵיהֶם שְׁלֹא
לְהַכְּנֵס לְסְדוּם וְעַמּוּרָה, שְׁכַתּוּב
(איוב כח) פָּרַץ נַחַל מַעַם גַּר
הַנְּשֻׁפְּחִים מִנִּי רָגַל דְּלוּ מְאַנּוּשׁ
נַעוּ. פָּרַץ נַחַל מַעַם גַּר - פְּרָצָה
הָיָה פּוֹרֵץ הַנַּחַל לְאוֹתָם בְּנִי
הָעוֹלָם שְׁנִכְנְסוּ לְשֵׁם. שְׁכָל מִי
שְׂרָאָה אֵת מִי שְׁהָיָה נוֹתֵן לְאַכֵּל
וּלְשַׁתּוֹת לְאַדָּם אַחֵר, זוֹרְקִים
אוֹתוֹ לְעַמְּקַת הַנְּהָר [בְּנִיבְרִי הַנְּהָר],
וּמִי שְׁלוֹקֵחַ אוֹתוֹ גַּם כֵּן.